

ევროპის საბჭოს პრივილეგიებისა და იმუნიტეტების შესახებ გენერალური შეთანხმების მეოთხე დამატებითი ოქმი

პარიზი, 6.XII.1961

ქვემოთ ხელმოწერი ევროპის საბჭოს წევრი მთავრობები,

ითვალისწინებენ რა, რომ ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა დაცვის შესახებ კონვენციის 59-ე მუხლის მიხედვით, ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოს (შემდგომში სასამართლოს) წევრები უფლებამოსილი არიან მათი ფუნქციების განხორციელებისას ისარგებლონ ევროპის საბჭოს სტატუტის მე-40 მუხლით და შემდგომში დადებული შეთანხმებებით უზრუნველყოფილი პრივილეგიებითა და იმუნიტეტებით;

ითვალისწინებენ, რა, რომ აუცილებელია დაკონკრეტდეს და განისაზღვროს ხსენებული პრივილეგიები და იმუნიტეტები პარიზში 1949 წელს ხელმოწერილი ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე გენერალური შეთანხმების ოქმით,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

ამ ოქმის მიზნებისათვის, ტერმინი მოსამართლეები ნიშნავს იმ მოსამართლეებს, რომლებიც არჩეულნი არიან კონვენციის 39-ე მუხლის მიხედვით და ასევე ნებისმიერ ად პოც მოსამართლეს, დანიშნულს წევრი სახელმწიფოს მიერ კონვენციის 43-ე მუხლის შესაბამისად.

მუხლი 2

მოსამართლე მისი ფუნქციების შესრულებისას და მისი ფუნქციების შესასრულებლად მგ ზაფრობის დროს ისარგებლებს შემდეგი პრივილეგიებითა და იმუნიტეტებით:

ა) იმუნიტეტი პირადი დაპატიმრების ან დაკავების და მათ პირად ბარგზე ყადაღის დადებისაგან, ასევე, იმუნიტეტი წარმოთქმული და დაწერილი სიტყვების და მათი უფლებამოსილების განხორციელებისას შესრულებული სხვა ქმედების გამო მათ წინააღმდეგ ნებისმიერი სახის სამართალწარმოებისაგან;

ბ) მათი და მათი მეუღლეების გათავისუფლება მათ საცხოვრებელი ქვეყნის დატოვებისას ან იქ დაბრუნებისას და იმ ქვეყანაში შესვლის და დატოვების დროს გადაადგილების თავისუფლებაზე დაწესებული შეზღუდვებისაგან სადაც მათ უნდა შეასრულონ თავიანთი სამსახურეობრივი ფუნქციები; ასევე უცხო ქვეყნის რეგისტრაციისაგან გათავისუფლება იმ ქვეყანაში, რომელშიც ისინი ვიზიტით იმყოფებიან ან რომელსაც ისინი ტრანზიტით გაივლიან მათი ფუნქციების შესასრულებლად.

მუხლი 3

მათი ფუნქციების შესასრულებლად მგ ზაფრობისას, მოსამართლეებს საბაჟო და საგალუტო კონტროლის მიმართ ენიჭებათ:

ა) მათი მთავრობის მიერ დადგენილი იგივე შეღავათები, რომლებიც ენიჭებათ უფროსი თანამდებობის პირებს, რომლებიც მგ ზაფრობენ საზღვარგარეთ დროებითი სამსახურეობრივი მოგალეობების შესასრულებლად;

ბ) სხვა წევრების მთავრობების მიერ დადგენილი იმავე შეღავათებით, რომლებიც ენიჭებათ დიპლომატიური მისიების მეთაურებს.

მუხლი 4

1. სასამართლოსა და რეგისტრატურის დოკუმენტები და ქაღალდები, იმ ზომით, რითაც ისინი ეხებიან სასამართლოს საქმიანობას, ხელშეუხებელი არიან.

2. სასამართლოს, მისი წევრებისა და რეგისტრატურის ოფიციალური კორესპონდენცია და სხვა ოფიციალური კომუნიკაციები არ შეიძლება დაკავდეს ან დაექვემდებაროს ცენზურას.

მუხლი 5

იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მოსამართლეთა სიტყვის სრული თავისუფლება და მათი სრული დამოუკიდებლობა მოვალეობების განხორციელებისას, ისინი გაავრძობენ იმუნიტეტით სარგებლობას სამართალწარმოებისაგან დაწერილი ან წარმოქმნილი სიტყვების და მათ მიერ მათი მოვალეობების განხორციელებისას შესრულებული ნებისმიერი ქმედების გამო, მიუხედავად იმისა, კიდევ არიან თუ არა დაკავებული შესაბამისი პირები ამ მოვალეობების განხორციელებით.

მუხლი 6

პრივილეგიები და იმუნიტეტები მოსამართლეებს ენიჭებათ არა მათი პირადი სარგებლობისათვის, არამედ იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მათ მიერ ფუნქციების დამოუკიდებელი შესრულება. მხოლოდ სასამართლო იქნება უფლებამოსილი მის პლენარულ სხდომაზე მოუხსნას მოსამართლეებს იმუნიტეტი; მას აქვს არა მხოლოდ უფლება, არამედ მისი მოვალეობა მოუხსნას მოსამართლეს იმუნიტეტი ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც მისი აზრით, იმუნიტეტმა შეიძლება ხელი შეუშალოს მართლმსაჯულების განხორციელებას და როდესაც იგი შეიძლება მოიხსნას იმ მიზნისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომლისთვისაც მოხდა იმუნიტეტის მინიჭება.

მუხლი 7

1. ამ ოქმის მეორედან მესუთემდე მუხლების დებულებები გამოიყენება სასამართლოს რეგისტრატორის და რეგისტრატორის მოადგილის მიმართ, როდესაც ეს უკანასკნელი ასრულებს რეგისტრატორის მოვალეობებს, ნებისმიერი პრივილეგიის ან იმუნიტეტისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომელიც ენიჭებათ მათ ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე გენერალური შეთანხმების მე-18 მუხლის მიხედვით.

2. ევროპის საბჭოს პრივილეგიებსა და იმუნიტეტებზე გენერალური შეთანხმების მე-18 მუხლის დებულებები გამოიყენება სასამართლოს რეგისტრატორის მოადგილის მიმართ მისი სამსახურეობრივი ფუნქციების შესრულებისას, როდესაც იგი ასრულებს რეგისტრატორის მოვალეობებს.

3. ამ მუხლის 1-ლ და მე-2 პუნქტში მოხსენიებული იმუნიტეტები და პრივილეგიები რეგისტრატორსა და მის მოადგილეს ენიჭებათ არა მათი პირადი სარგებლობისათვის, არამედ იმ მიზნით, რომ ხელი შეეწყოს მათი მოვალეობების შესრულებას. მხოლოდ სასამართლო იქნება უფლებამოსილი მის პლენარულ სხდომაზე მოუხსნას რეგისტრატორსა და რეგისტრატორის მოადგილეს იმუნიტეტი; მას აქვს არა მხოლოდ უფლება, არამედ მისი მოვალეობა მოხსნას ეს იმუნიტეტი, როდესაც მისი აზრით, იმუნიტეტმა შეიძლება ხელი შეუშალოს მართლმსაჯულების განხორციელებას და როდესაც მისი მოხსნა შეიძლება იმ მიზნისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომლისთვისაც მოხდა იმუნიტეტის მინიჭება.

მუხლი 8

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რატიფიკაციის მიმართ დათქმების გარეშე გაკეთებული ხელმოწერის, ან რატიფიკაციის ან შემდგომში ნებისმიერ დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი შეტყობინების გზით შეუძლია განაცხადოს, რომ წინამდებარე ოქმში გაგრცვლდება მის ყველა ან რამდენიმე ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც იგი პასუხს აგებს და სადაც ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის 33-ე მუხლის მიხედვით, გამოიყენება ხსენებული კონვენცია.

2. ეს ოქმი ვრცელდება იმ ტერიტორიაზე ან ტერიტორიებზე, რომლებიც დასახელებულნი არიან შეტყობინებაში, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან ოცდამეათე დღეს.

მუხლი 9

ეს ოქმი ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრებისათვის, რომლებიც შეიძლება გახდნენ ოქმის მხარეები:

- ა) ხელმოწერით რატიფიკაციის მიმართ დათქმების გარეშე, ან
- ბ) ხელმოწერით, რატიფიკაციის მიმართ დათქმებით, რომელსაც მოსდევს რატიფიკაცია.

სარატიფიკაციო სიგელების დეპონირება ხდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 10

1. ეს ოქმი ძალაში შედის მაშინვე, როდესაც ევროპის საბჭოს სამი წევრი ხელს მოაწერს მას რატიფიკაციის მიმართ დათქმების გარეშე ან მოახდენს მის რატიფიცირებას მე-9 მუხლის შესაბამისად.

2. ნებისმიერი წევრის მიმართ, რომელიც შემდგომში მოახდენს ოქმის ხელმოწერას რატიფიკაციის მიმართ დათქმების გარეშე ან რომელიც რატიფიცირებას გაუკეთებს მას, ეს ოქმი ძალაში შედის ხელმოწერის ან სარატიფიკაციო სიგელის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან.

მუხლი 11

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი აცნობებს საბჭოს წევრებს:

- ა) ხელმოწერითა სახელებს და ნებისმიერი სარატიფიკაციო სიგელის შესანახად ჩაბარების შესახებ;
- ბ) ამ ოქმის ძალაში შესვლის თარიღს.

ამის დასტურად ქვემოთ ხელმოწერებმა, იყვნენ რა სათანადოდ რწმუნებულნი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე ოქმს.

შესრულებულია პარიზში 1961 წლის დეკემბრის მე-16 დღეს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე; ორივე ტექსტი არის თანაბარად აუთენტური, შედგენილი თითო ეგზემპლარად, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივებში. გენერალური მდივანი უგზავნის დამოწმებულ ასლებს თითოეულ ხელმოწერ მთავრობას.